

Projekt

z dnia 13 maja 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA WISŁA**

z dnia 27 maja 2021 r.

W sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle za rok 2020

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U.z 2019 r.,poz.506 ze.zm.) oraz art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r, o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2019 r.,poz.1507 ze.zm.)

**Rada Miasta Wisła
uchwala co następuje:**

§ 1.

Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle za rok 2020, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Wisła.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Wisła

Janusz Podzorski

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W WISŁE**

za rok 2020

zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*
(t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876)

Wisła, kwiecień 2021

SPIS TREŚCI:

Rozdział I. Zakres działalności, zasoby kadrowe, realizacja budżetu w 2020 r.	4
1. Zakres działalności Ośrodka	4
2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania	5
2.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Ośrodku w 2020 r.	5
2.2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2020 r.	7
3. Realizacja budżetu Ośrodka.	8
3.1. Plan finansowy na 2020 rok	8
3.2. Wykonanie budżetu Ośrodka w 2020 roku	10
3.3. Dochody zrealizowane w 2020 roku	11
Rozdział II. Zadania zrealizowane przez Ośrodek w 2020 roku	15
4. System pomocy społecznej.	15
4.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	
4.1.1. Zasiłki stałe	
4.1.2. Zasiłki okresowe	
4.1.3. Zasiłki celowe i specjalne celowe	
4.1.4. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	
4.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	17
4.2.1. Praca socjalna	
4.2.2. Specjalistyczne poradnictwo	
4.2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
4.2.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	
4.2.5. Kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych	
4.2.6. Opłacanie składki na ubezpieczenia zdrowotne	
4.2.7. Inne świadczenia niepieniężne	
5. System świadczeń dla rodzin.	19
5.1. Świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna	19
5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.	22
5.3. Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500 plus)	22
5.4. Karta Dużej Rodziny	23
5.5. Świadczenia „Dobry start”	24
5.6. Świadczenie „Za życiem”	24
6. Realizacja programów.	24
6.1. Pomoc udzielana w ramach wieloletniego Programu „Posiłek w domu i szkole”	24
6.2. Prowadzenie Klubu Senior+ realizacja Programu Wspieraj Seniora, grupa samopomocowa	25
6.3. Realizacja zadań ujętych w <i>Programie Wspierania Rodziny w Gminie Wisła w 2020 r.</i>	26
6.4. Realizacja zadań ujętych w <i>Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Wisła w latach 2016-2025</i>	27
6.5. Realizacja zadań ujętych w <i>Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok</i>	28
Rozdział III. Inne zadania realizowane przez Ośrodek w 2020 roku	28
7. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	28
8. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	28
9. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020	30
10. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	30
11. Pozostałe zadania Ośrodka	30
Rozdział IV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej – bilans potrzeb, kierunki działań w 2021 roku	31

Wprowadzenie

Rok 2020 był szczególny, podobnie jak wszyscy zmagaliśmy się z epidemią SARS-CoV-2 i każdego dnia zaskakiwani byliśmy niepokojącymi statystykami rosnącej liczby zarażonych oraz ofiar, to również indywidualne dramaty naszych klientów i nas samych.

Realizując bieżące zadania pomagaliśmy osobom będącym w izolacji, kwarantannie, seniorom i niepełnosprawnym zabezpieczając ich podstawowe potrzeby dnia codziennego, wspierając i tłumacząc rzeczywistość. Realizowaliśmy usługi opiekuńcze, pomoc asystenta rodzin, wspieraliśmy osoby doświadczające przemocy domowej, organizowaliśmy pomoc osobom bezdomnym, przyznawaliśmy i wypłacaliśmy świadczenia, i odpowiadaliśmy na inne, bieżące potrzeby klientów.

Zorganizowaliśmy akcję dostarczania żywności w ramach podprogramu PO PŻ 2020, wdrożyliśmy Program „Opieka 75+” edycja 2020 – finansowany z budżetu państwa oraz Program Wieloletni Senior + na lata 2015 – 2020, tworząc wiślański Klub Senior+, przystąpiliśmy do Programu Wspieraj Seniora, angażując w to wolontariuszy.

Wszystkie te programy służyły zapewnieniu opieki i wsparcia seniorom, osobom zależnym, niepełnosprawnym i ich opiekunom.

Z upoważnienia Burmistrza Miasta Wisła otrzymaliśmy też nowe zadania: wydawania zaświadczeń o dochodach dla osób ubiegających się o pożyczki lub dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz administrowanie nieruchomością – mieszkaniem chronionym przy ul. Kopydło 53D, w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r, o pomocy społecznej.

Mimo trudnego okresu bez opóźnień realizowaliśmy sprawy z zakresu pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, świadczeń rodzinnych, wychowawczych i świadczeń *Dobry Start, Karty Dużej Rodziny* oraz funduszu alimentacyjnego. Stan epidemii wymógł reorganizację naszych dotychczasowych działań, w tym min. wprowadzenie pracy w formie zdalnej, umożliwienie klientom załatwiania spraw poprzez kontakt telefoniczny, mailowy, SMS-owy lub za pośrednictwem dostępnych usług elektronicznych, a co najważniejsze przełamanie obaw przed koniecznością bezpośrednich kontaktów z klientami i zachowanie żelaznej dyscypliny sanitarnej w tych kontaktach, tak by nie narazić siebie i innych na ryzyko zakażenia.

Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółowymi informacjami zamieszczonymi w dalszej części sprawozdania, obrazującymi zakres i skalę naszych działań w 2020 roku.

Kierownik i Pracownicy
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wiśle

Rozdział I. Zakres działalności, zasoby kadrowe, realizacja budżetu

1. Zakres działalności Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle (MOPS) realizuje zadania, w szczególności w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.), z uwzględnieniem podziału na: zadania własne gminy, w tym o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
- 2) świadczeń wychowawczych, które realizowane są jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407);
- 3) świadczeń rodzinnych, które realizowane są jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. *o świadczeniach rodzinnych* (tj.: Dz. U. z 2020, poz. 111);
- 4) świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania w sprawie dłużników alimentacyjnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 808 z późn. zm.);
- 5) zasiłków dla opiekunów, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. *o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów* (tj. Dz. U z 2020 r., poz. 1297 z późn. zm.);
- 6) przyznawania rodzinom wielodzietnym Karty Dużej Rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 23 grudnia 2014 r. *o Karcie Dużej Rodziny* (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 z późn. zm.);
- 7) udzielania wsparcia kobietom i rodzinom z chorym i/lub niepełnosprawnym dzieckiem na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. *o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”* (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 8) przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218); zadania w tym zakresie były realizowane w ramach *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Wisła w latach 2016-2025*;
- 9) wsparcia rodzin, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.). Uchwałą nr XXIII/327/2020, Rada Miasta Wisła przyjęła do realizacji *Program Wspierania Rodziny w Gminie Wisła*, Rada Miasta Wisła wyznaczyła Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle jako podmiot właściwy do realizacji ww. zadania. Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach *Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wisła*;
- 10) świadczenia „Dobry Start”, które są realizowane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. *w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061);
- 11) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, należących do zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
- 12) dodatków mieszkaniowych i energetycznych, należących do zadań własnych gminy, realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. *o dodatkach mieszkaniowych* (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. *prawo energetyczne*. (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 833 z późn. zm.)
- 13) innych zadań – na podstawie uchwał Rady Miasta Wisła, zawartych umów i porozumień.

2. Struktura organizacyjna Ośrodka oraz koszty jego utrzymania

2.1. Struktura organizacyjna i zatrudnienie w Ośrodku w 2020 roku

W związku z faktem, iż od lipca 2020 r. pracę w MOPS podjęła osoba pełniąca funkcję kierownika, dokonano zmian w strukturze organizacyjnej Ośrodka. Zarządzeniem nr 4/2020 Kierownika Ośrodka z dnia 1 lipca 2020 r. wprowadzono w życie nowy Regulamin Organizacyjny jednostki, zgodnie z którym ustalona została następująca struktura organizacyjna:

- Kierownik,
- Dział Finansowy,
- Dział Pomocy Środowiskowej i Administracji,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Zespół Informacyjno-Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Rodziny oraz Klub Integracji Społecznej
- Klub Senior+

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku w Ośrodku zatrudnionych było (w różnych okresach) ogółem **32 osoby**, w wymiarze **23,75 etatu**. Stan zatrudnienia w Ośrodku w ubiegłym roku obrazuje tabela nr 1.

tabela 1. Stan zatrudnienia w Ośrodku na przestrzeni całego 2020 roku

l.p.	stanowisko	ilość osób	wymiar etatu	Uwagi
Kierownictwo				
1.	P.o. kierownik/ kierownik	2	1	zmiana zatrudnienia od 1 lipca 2020
Dział Finansowy				
2.	Główny księgowy	1	1	
3.	Inspektor ds. księgowości i płac	1	1	
Dział Pomocy Środowiskowej i Administracji				
Pracownicy działu administracji				
4.	Inspektor	2	2	w tym: - 1 inspektor od 01 lipca.2020
5.	Starszy referent ds. informatyzacji	1	1	
Pracownicy działu pomocy środowiskowej				
6.	Pracownicy socjalni	6	6	w tym: jeden pracownik 0,5 etatu odpowiedzialny za prowadzenie Klubu Senior+
7.	Opiekunki środowiskowe	7	5,75	w tym: 4 opiekunki pracujące na pełen etat 1 opiekunka pracująca na 0,5 etatu 1 opiekunka pracująca na pełen etat – od XI na 0,5 etatu 1 opiekunka zatrudniona na 0,75 etatu 1 opiekunka pracująca na 0,75 etatu do VII – od VIII na 1 etat
8.	Asystent rodziny	2	1	w tym asystent zatrudniony na zastępstwo - 1 pracownik przebywający w 2020 r. na urlopie wychowawczym
Dział Świadczeń Rodzinnych				
9.	Inspektor	2	2	
10.	Referent	6	1	w tym: 3 pracowników przebywających w 2020 r. na urlopie wychowawczym 1 pracownik pracujący w I 1 pracownik pracujący w okresie: I – IX 1 pracownik pracujący w okresie: IX – XI 1 pracownik zatrudniony od XI
Zespół Informacyjno-Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Rodziny oraz Klub Integracji Społecznej				
11.	Psycholog	2	2	w tym: od 1 września 2020 zwiększono o pół etatu zatrudnienie – stan na 30.12.2020 = 2 psychologów na pełen etat
razem:		32	23,75	

Dodatkowo Ośrodek zatrudniał (w różnych czasookresach), w oparciu o umowy cywilnoprawne (w tym umowy zlecenia) **9 osób**:

- 8 specjalistów realizujących zadania w ramach Klubu Senior+ współfinansowanego ze środków *Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020* (w tym: dietetyk – 1, fizjoterapeuta – 2, terapeuta zajęciowy – 1, instruktor nordic walking – 1, informatyk – 1, psycholog – 1, psychoterapeuta – 1);
- 1 zleceniobiorca – wykonanie koncertu dla Seniorów

Rozkład zatrudnienia w ramach Klubu Senior + obrazuje tabela nr 2.

tabela 2. Wykaz kadry zatrudnionej w 2020 r. w ramach umów zleceń i umów na realizację zadania – Klub Senior +

l.p.	stanowisko/rodzaj zajęć	ilość osób	okres zatrudnienia
1	dietetyk	1	24.09.2020 – 08.10.2020
2	fizjoterapeuta	2	08.10.2020 – 22.10.2020 17.09.2020 – 26.11.2020
3	terapeuta zajęciowy	1	10.09.2020 – 17.12.2020
4	instruktor nordic walking	1	13.08.2020 – 20.08.2020
5	informatyk	1	02.07.2020 – 31.08.2020
6	poradnictwo psychologiczne	1	17.12.2020 – 26.12.2020
7	psychoterapeuta	1	14.12.2020 – 28.12.2020
razem:		8	-

Wzmocnienie kadry Ośrodka o ww. specjalistów, spowodowane było m.in. koniecznością zapewnienia odpowiedniej jakości realizowanych zadań oraz prawidłowym zabezpieczeniem przedsięwzięć, wynikających w szczególności z realizacji zadania związanego z prowadzeniem na terenie gminy Wiśla Klubu Senior+, współfinansowanego ze środków w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020;

Doskonalenie zawodowe, rozwój umiejętności i kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle, stosownie do zgłaszanych przez siebie potrzeb, podnosili w 2020 r. swoje kwalifikacje poprzez udział w **ok. 26 różnych szkoleniach**, m.in. z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, partnerskiej współpracy międzyinstytucjonalnej, interwencji kryzysowej w pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, postępowania administracyjnego w sprawach przyznawania prawa do świadczeń z pomocy społecznej, zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, a także z prawa pracy, polityki rachunkowości i innych. Szczegółowy wykaz szkoleń przedstawia tabela nr 3.

tabela 3. Wykaz szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka w 2020 r.

l.p.	tytuł szkolenia	ilość osób	koszt ogólny
1	Kadry i płace na przełomie roku	1	602,80
2	Podatek dochodowy od osób fizycznych	1	337,30
3	Ubezpieczenia społeczne i zasiłki	1	337,30
4	Szkolenie dla pracowników socjalnych	1	275,30
5	Stypendia socjalne	1	482,00
6	Świadczenia rodzinne i wychowawcze	1	477,00
7	Wdrażanie procedur w OPS w czasie kryzysu - koronawirus	1	359,00
8	Lista płac w praktyce	1	290,00
9	Tarcza antykryzysowa i inne rozwiązania dla pracodawców – prawo pracy w czasie epidemii COVID-19	1	180,00

10	Kodeks Postępowania Administracyjnego – z uwzględnieniem Tarcz Antykryzysowych 1.0, 2.0, 3.0	4	449,00
11	Świadczenia rodzinne – nowy okres zasiłkowy	3	449,00
12	Świadczenie nienależnie pobrane i egzekucja – świadczenia rodzinne – świadczenia wychowawcze – fundusz alimentacyjny z uwzględnieniem COVID 19 oraz tarcz	3	449,00
13	Świadczenia pielęgnacyjne – aktualne problemy z uwzględnieniem COVID – 19 i tarcz	3	449,00
14	Dotatki mieszkaniowe – zmiany w dobie COVID-19, tarcza 4.0	2	249,00
15	Ustawa o pomocy społecznej – tarcze 1.0, 2.0, 3.0 w pomocy społecznej	6	449,00
16	Domy Pomocy Społecznej – kierowanie, odpłatność, egzekucja z uwzględnieniem COVID-19, oraz tarcz	6	449,00
17	Fundusz alimentacyjny – aktualne problemy	3	449,00
17	Płatnik	2	250,00
18	Prawo pracy w praktyce	1	383,00
19	Zasiłek stały jako przykład świadczenia z pomocy społecznej	6	449,00
20	Świadczenia nienależnie pobrane oraz egzekucja w pomocy społecznej	6	449,00
21	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego w przedmiocie świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego	3	269,00
22	Konferencja psychologów – wyzwania w pracy terapeutycznej z dzieckiem z orzeczeniem w pracy online	1	299,00
23	Konferencja interdyscyplinarna przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	9	0,00
24	Pracownicze Plany Kapitałowe	2	0,00
25	PIFE – zasady realizacji projektów EFS	2	0,00
razem:		25	8 831,70zł
26	Szkolenie zespołu interdyscyplinarnego: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – wtórna wiktyimizacja	26	1 700,00
razem:		26	10 531,70zł

Ponadto pracownicy Ośrodka oraz uczestnicy projektu Klubu „Senior+” (18 osób) w dniu 10 września 2020 r. spotkali się w siedzibie Klubu z Cieszyńską Radą Seniorów w ramach wizyty studyjnej. Następnie w dniu 23 września 2020 r. gościli uczestników Programu Aktywności Lokalnej z Biskupic. Celem wizyty była wymiana praktyk i informacji nt. zrealizowanych działań w wiślańskim Klubie Senior+ i Klubie Dobrych Praktyk w Biskupicach.

2.2. Koszty utrzymania Ośrodka w 2020 r.

W 2020 roku Gmina Wisła na zadanie własne (Rozdział 85919) o charakterze obowiązkowym, jakim jest „(...) *utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników*” (art. 17 ust. 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej), zabezpieczyła w budżecie Ośrodka kwotę **1 227 362,01 zł**.

Wykonanie za 2020 rok, w zakresie kosztów utrzymania jednostki, wyniosło **1 128 902,72 zł**, co stanowiło **6,64%** ogólnej kwoty, jaką wydatkował Ośrodek na realizację zadań własnych Gminy oraz zadań zleconych z budżetu państwa, tj. kwoty **16 986 828,90 zł**, w ramach realizacji planu finansowego w działach 851, 852, 854 i 855.

Dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę **140 091,00 zł**, tj. **12,41%** ogólnych kosztów utrzymania jednostki, którą przeznaczono na:

- wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej w wysokości 124 688,00zł,
- wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz obsługę tego zadania zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej, w wysokości 4 263,00zł,

- dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. wypłatę dodatku w wysokości 250,00zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowiskach, w wysokości 11 140,00zł,

Ze środków własnych gminy Wisła pokryto m.in.:

- wynagrodzenia osobowe i pochodne – 956 769,69 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia – 45 175,80 zł;
- zakup energii i wody – 17 893,09 zł;
- zakup usług zdrowotnych – 291,70 zł
- zakup usług pozostałych (usługi pocztowe, naprawy sprzętu, itp.) – 31 797,94 zł;
- zakup usług telefonii stacjonarnej, komórkowej, Internet – 3 470,39 zł;
- ryczałty samochodowe i podróże służbowe krajowe – 5 754,95 zł;
- różne opłaty i składki – 906,73 zł,
- szkolenia pracowników – 5 541,70 zł
- obsługa prawna – 23 616,00 zł;
- podatek od nieruchomości – 1 612,00 zł;
- odpis na ZFŚS – 32 234,73 zł
- składki na PFRON – 3 838,00 zł.

Wzrost kosztów utrzymania Ośrodka, w stosunku do lat poprzednich, wynika z faktu realizacji dwóch ogromnych zadań, tj. programu „Rodzina 500 plus” (po jego rozszerzeniu na wszystkie dzieci bez badania dochodu rodziny), programu „Dobry Start”, a także pozyskania środków na prowadzenie Klubu Senior+, doposażenia mieszkania chronionego, dotacji w ramach programu Wspieraj Seniora oraz zakupu programu Eter, celem wydawania zaświadczeń o dochodach dla osób ubiegających się o pożyczki lub dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3. Realizacja budżetu Ośrodka

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku finansowana była ze środków:

- a) budżetu Gminy Wisła,
- b) budżetu państwa (dotacje celowe),

3.1. Plan finansowy na 2020 rok

Budżet Gminy Wisła na 2020 rok został przyjęty Uchwałą nr XIII/192/2019 Rady Miasta Wisła z dnia 19 grudnia 2019 r. *Uchwała Budżetowa na rok 2020.*

W 2020 roku Ośrodek dysponował budżetem w łącznej wysokości **17 533 626,54 zł** (plan po zmianach – działy 851, 852, 854, 855).

Na realizację zadań własnych, **finansowanych w całości ze środków budżetu Gminy Wisła**, Ośrodek w dysponował następującymi środkami:

tabela 4. Plan finansowy na 2020 r. na realizację zadań własnych, finansowanych w całości z budżetu Gminy Wisła

Dział 851 – Ochrona zdrowia	
– rozdz. 85153 – zwalczanie narkomanii	1 000,00 zł
– rozdz. 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi	87 496,07 zł
Dział 852 – Pomoc społeczna	
– rozdz. 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 500,00 zł
– rozdz. 85214 - zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe, DPS)	326 000,00 zł
– rozdz. 85215 – dodatki mieszkaniowe	72 000,00 zł
– rozdz. 85220 – mieszkanie chronione	2 550,00 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (samopomocowa gr. wsparcia, spotkania seniorów, paczki św.)	34 049,00 zł
razem	528 595,07 zł

Na realizację zadań własnych gminy, **dofinansowanych ze środków budżetu państwa**, Ośrodek dysponował następującymi środkami:

tabela 5. Plan finansowy na 2020 r. na realizację zadań własnych, dofinansowanych ze środków budżetu państwa

Dział 852 – Pomoc społeczna		
	ogółem	w tym środki gminy
– rozdz. 85213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłku stałego)	22 425,00 zł	5 000,00 zł
– rozdz. 85214 – zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	131 014,00 zł	0,00 zł
– rozdz. 85216 – zasiłki stałe	224 701,00 zł	42 100,00 zł
– rozdz. 85219 – ośrodek pomocy społecznej	1 363 350,01 zł	1 227 362,01 zł
– rozdz. 85228 – usługi opiekuńcze	55 810,00 zł	14 200,00 zł
– rozdz. 85230 – pomoc państwa w zakresie dożywiania	155 000,00 zł	77 000,00 zł
– rozdz. 85295 – pozostała działalność (kluby senior+, wspieraj seniora)	102 603,00 zł	49 362,00 zł
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza		
– rozdz. 85415 – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	30 691,00 zł	9 200,00 zł
Dział 855 – Rodzina		
– rozdz. 85504 – wspieranie rodziny - asystent rodziny (w tym jednorazowy dodatek dla asystenta rodziny)	90 044,61 zł	88 344,61 zł
razem	2 175 638,61 zł	1 512 568,62 zł

Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych **w całości ze środków budżetu państwa**, Ośrodek dysponował następującymi środkami:

tabela 6. Plan finansowy na 2020 r. na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, finansowanych ze środków budżetu państwa

Dział 852 – Pomoc społeczna	
– rozdz. 85215 – dodatki energetyczne	1 049,85 zł
– rozdz. 85219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	4 263,00 zł
Dział 855 – Rodzina	
– rozdz. 85501 – świadczenia wychowawcze	11 160 000,00 zł
– rozdz. 85502 – świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	3 225 763,00 zł
– rozdz. 85503 – Karta Dużej Rodziny	624,00 zł
– rozdz. 85504 – wspieranie rodziny (program „Dobry start”)	371 000,00 zł
– rozdz. 85513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne – świad. pielęgn., specjalny zasiłek opiekuńczy	24 593,00 zł
razem	14 787 292,85 zł

Ośrodek w Wiśle, na mocy następujących umów i porozumień dysponował ogólną kwotą **26 900,91 zł**, w tym na mocy:

- 1) Umowa nr PSVI.943.8.45.2020 z dnia 29.10.2020 r. w sprawie dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii Covid-19 w ramach 'Programu Asystent Rodziny na rok 2020' , zawartej przez Gminę Wiśla z Wojewodą Śląskim, dysponował kwotą **1 700 zł**,
- 2) Umowa nr 355/2020/Senior+/M2 z dnia 04 czerwca 2020 r. w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadania realizowanego w ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020 (edycja 2020) Moduł II: Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior+, zawartej przez Gminę Wiśla z Wojewodą Śląskim, dysponował kwotą **21 000 zł**,
- 3) Umowa nr PSVa.3113.35.45.2020(41) z dnia 11 listopada 2020 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego Gminy tj. realizację usługi wsparcia na rzecz Seniorów

w ramach Programu „Wspieraj Seniora” 2020, zawartej przez Gminę Wisła z Wojewodą Śląskim, dysponował kwotą **4 200,91 zł**,

przy czym ww. wartości zostały już uwzględnione w rozdz. 85295 – pomoc społeczna, pozostała działalność i 85504 wspieranie rodziny.

3.2. Wykonanie budżetu Ośrodka w 2020 roku

Środki finansowe ujęte w planie finansowym, zarówno na realizację zadań zleconych, jak i własnych zabezpieczyły potrzeby przewidywane do realizacji w 2020 roku.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. budżet Ośrodka został wykonany w **96,88%**. Wydatkowano łącznie kwotę **16 986 828,90 zł**, w tym:

- środki własne: **1 809 576,33 zł** (88,65% wykonania założonego budżetu ze środków własnych),
- środki z dotacji budżetu Wojewody Śląskiego: **15 177 252,57 zł** (97,97% planu dotacji),

Wydatki uwzględniające podział na zadania własne i zlecone oraz podział na główne zadania został przedstawiony w poniższej tabeli.

tabela 7. Wydatki w układzie zadaniowym w 2020 r.

rozdział	wyszczególnienie	plan	kwota wydatkowana	% realizacji planu
ZADANIA WŁASNE				
Dział 851 – Ochrona zdrowia				
85153	zwalczanie narkomanii	1 000,00 zł	179,60 zł	17,96
85154	przeciwdziałanie alkoholizmowi	87 496,07 zł	77 031,77 zł	88,04
Dział 852 – Pomoc społeczna				
85205	zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 500,00 zł	2 731,09 zł	49,66
85213	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające z. stały <i>w tym dotacja</i>	22 425,00 zł <i>17 425,00 zł</i>	17 165,62 zł <i>17 165,62 zł</i>	76,55 <i>98,51</i>
85214	zasiłki i pomoc w naturze (z. celowe, z. okresowe, DPS) <i>w tym zasiłki</i> <i>w tym DPS</i> <i>w tym dotacja</i>	457 014,00 zł <i>156 014,00 zł</i> <i>301 000,00 zł</i> <i>131 014,00 zł</i>	426 974,82 zł <i>135 641,43 zł</i> <i>291 333,39 zł</i> <i>119 904,53 zł</i>	93,43 <i>86,94</i> <i>96,79</i> <i>91,52</i>
85215	dotatki mieszkaniowe	72 000,00 zł	69 838,17 zł	97,00
85216	zasiłki stałe <i>w tym dotacja</i>	266 801,00 zł <i>224 701,00 zł</i>	217 310,30 zł <i>217 310,30 zł</i>	81,45 <i>96,71</i>
85219	ośrodek pomocy społecznej <i>w tym dotacja</i>	1 363 350,01 zł <i>135 988,00 zł</i>	1 264 730,72 zł <i>135 828,00 zł</i>	92,77 <i>99,88</i>
85220	mieszkanie chronione	2 550,00 zł	2 549,94 zł	100,00
85228	usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze <i>w tym dotacja</i>	55 810,00 zł <i>41 610,00 zł</i>	50 185,06 zł <i>37 728,75 zł</i>	89,92 <i>90,67</i>
85230	pomoc w zakresie dożywiania <i>w tym dotacja</i>	155 000,00 zł <i>78 000,00 zł</i>	133 602,20 zł <i>78 000,00 zł</i>	86,19 <i>100,00</i>
85295	pozostała działalność – sam grupa wsparcia dla osób niepełnosprawnych, spotkania seniorów, paczki	34 049,00 zł	26 895,39 zł	78,99
85295	pozostała działalność – Klub Senior + <i>w tym dotacja</i>	62 301,00 zł <i>21 000,00 zł</i>	62 301,00 zł <i>21 000,00 zł</i>	100,00 <i>100,00</i>
85295	pozostała działalność – Program Wspieraj Seniora <i>w tym dotacja</i>	40 302,00 zł <i>32 241,00 zł</i>	5 251,14 zł <i>4 200,91 zł</i>	13,02 <i>13,02</i>
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza				
85415	pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym <i>w tym dotacja</i>	30 691,00 zł <i>21 491,00 zł</i>	20 407,45 zł <i>16 325,96 zł</i>	66,49 <i>75,97</i>
Dział 855 – Rodzina				
85504	wspieranie rodziny, <i>w tym: dotacja</i>	90 044,61 zł <i>1 700,00 zł</i>	81 586,13 zł <i>1 700,00 zł</i>	90,61 <i>100,00</i>

ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ				
85215	dotatki energetyczne	1 049,85 zł	800,68 zł	76,27
85219	wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	4 263,00 zł	4 263,00 zł	100,00
85501	świadczenia wychowawcze	11 160 000,00 zł	11 015 535,42 zł	98,71
85502	świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	3 225 763,00 zł	3 115 224,43 zł	96,57
85503	Karta Dużej Rodziny	624,00 zł	487,19 zł	78,08
85504	wspieranie rodziny (program „Dobry start”)	371 000,00 zł	367 220,00 zł	98,98
85513	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	24 593,00 zł	24 557,78 zł	99,86
ogółem:		17 533 626,54 zł	16 986 828,90 zł	96,88

3.3. Dochody zrealizowane w 2020 roku

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle realizował dochody w obrębie następujących zadań, ujętych w poniższej tabeli:

tabela 8. Dochody zrealizowane przez Ośrodek w 2020 r.

l.p.	zadanie	kwota dochodu
1.	zwrot kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej, ponoszonych zastępczo przez Gminę Wiśla	52 105,69 zł
2.	odpłatność za wykonywane przez opiekunki usługi opiekuńcze	72 044,11 zł
3.	zwrot przez dłużników alimentacyjnych zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń – ogółem:	82 475,44 zł
a	w tym do budżetu państwa	65 360,33 zł
b	w tym do budżetu gminy	17 115,11 zł
4.	zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń (św. rodzinne i wychowawcze)	20 233,98 zł
5.	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	1 511,41 zł
6.	inne dochody – Klub Senior+	1 014,33 zł
ogółem (1+2+3+4+5+6):		229 384,96 zł
w tym do budżetu gminy (1+2+3b+6):		142 279,24 zł

Realizacja dochodów w 2020 roku zamknęła się kwotą **229 384,96 zł**, z czego do budżetu państwa przekazano kwotę **87 105,72 zł**, a do budżetu gminy **142 279,24 zł**

Analiza tabeli nr 9, dotyczącej realizacji dochodów na przestrzeni lat 2018-2020, wskazuje wzrost wartości dochodów, zarówno w kwocie ogółem, jak i tych odprowadzanych do budżetu Gminy Wiśla – o **4,62%** w 2020 r. w stosunku do 2018 r.

tabela 9. Dochody zrealizowane przez Ośrodek w latach 2018 – 2020

l.p.	zadanie	kwota dochodu 2018	kwota dochodu 2019	kwota dochodu 2020
1.	zwrot kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej, ponoszonych zastępczo przez Gminę Wiśla	14 435,77 zł	59 207,38 zł	52 105,69 zł
2.	odpłatność za wykonywane przez opiekunki usługi opiekuńcze	66 628,31 zł	59 287,68 zł	72 044,11 zł
3.	zwrot przez dłużników alimentacyjnych zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń – ogółem:	90 744,67 zł	81 812,72 zł	82 475,44 zł

a	w tym do budżetu państwa	71 935,13 zł	64 151,89 zł	65 360,33 zł
b	w tym do budżetu gminy	18 809,54 zł	17 660,83 zł	17 115,11 zł
4.	zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranych świadczeń (św. rodzinne i wychowawcze)	36 116,64 zł	35 204,94 zł	20 233,98 zł
5.	odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	3 411,95 zł	2 691,04 zł	1 511,41 zł
6.	inne dochody – Klub Senior+	0,00 zł	0,00 zł	1 014,33 zł
7.	opłata KDR	9,40 zł	0,00 zł	0,00 zł
a	w tym do budżetu państwa	8,93 zł	0,00 zł	0,00 zł
b	w tym do budżetu gminy	0,47 zł	0,00 zł	0,00 zł
8.	Inne: zwrot nadpłaty ZUS	7 887,46 zł	0,00 zł	0,00 zł
9.	Inne: koszty upomnienia	11,60 zł	11,60 zł	0,00 zł
ogółem:		219 245,80 zł	238 215,36 zł	229 384,96 zł
w tym do budżetu gminy:		107 761,55 zł	136 155,89 zł	142 279,24 zł
w tym do budżetu państwa:		111 484,25 zł	102 059,47 zł	87 105,72 zł

Kolejna tabela nr 10 obrazuje zbiorcze zestawienie wydatków poniesionych w ubiegłym roku, z wyszczególnieniem poszczególnych rozdziałów, zadań własnych, finansowanych w całości z budżetu gminy, zadań własnych dofinansowanych oraz zadań zleconych, a także procentowym wykonaniem.

Tabela obrazuje również ogólny wzrost wydatków na przestrzeni lat 2018-2020.

tabela 10. Informacja dot. wykonania planu finansowego Ośrodka za 2020 rok

rozdział	nazwa	plan budżetu po zmianach	realizacja planu finansowego Ośrodka					
			zadania własne	zadania własne – dofinansowanie	zadanie zlecone	inne	razem	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dział 851 – Ochrona zdrowia								
85153	zwalczanie narkomanii	1 000,00	179,60	—	—	—	179,60	17,96
85154	przeciwdziałania alkoholizmowi	87 496,07	77 031,77	—	—	—	77 031,77 zł	88,04
Dział 852 – Pomoc społeczna								
85215	dotatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne	73 049,85	69 838,17	—	800,68	—	70 638,85	96,70
55205	zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 500,00	2 731,09	—	—	—	2 731,09	49,66
85213	składki na ubezpieczenie zdrowotne	22 425,00	—	17 165,62	—	—	17 165,62	76,55
85214	zasiłki i pomoc w naturze, DPS	457 014,00	307 070,29	119 904,53	—	—	426 974,82	93,43
85216	zasiłki stałe	266 801,00	—	217 310,30	—	—	217 310,30	81,45
85219	ośrodek pomocy społecznej	1 367 613,01	1 128 902,72	135 828,00	4 263,00	—	1 268 993,72	92,79
85228	usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	55 810,00	12 456,31	37 728,75	—	—	50 185,06	89,92
85230	pomoc w zakresie dożywiania	155 000,00	55 602,20	78 000,00	—	—	133 602,20	86,19
85295	pozostała działalność (Klub Senior+, Wspieraj Seniora, grupa samop. ON, spotkanie seniorów, paczki św.)	136 652,00	69 246,62	25 200,91	—	—	94 447,53	69,12
85220	mieszkanie chronione	2 550,00	2 549,94	—	—	—	2 549,94	99,99
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza								
85415	pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	30 691,00	4 081,49	16 325,96	—	—	20 407,45	66,49
Dział 855 – Rodzina								
85501	świadczenia wychowawcze	11 160 000,00	—	—	11 015 535,42	—	11 015 535,42	98,71
85502	świadczenia rodzinne, świad. z funduszu alimentacyjnego	3 225 763,00	—	—	3 115 224,43	—	3 115 224,43	96,57
85503	Karta Dużej Rodziny	624,00	—	—	487,19	—	487,19	78,08

85504	wspieranie rodziny	461 044,61	79 886,13	1 700,00	367 220,00	—	448 806,13	97,35
85513	składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	24 593,00	—	—	24 557,78	—	24 557,78	99,86
rok 2020 razem:		17 533 626,54	1 809 576,33	649 164,07	14 528 088,50	—	16 986 828,90	96,88
rok 2019 ogółem:		15 167 418,63	1 878 941,96	629 065,43	12 045 255,88	—	14 553 263,27	95,95
rok 2018 ogółem:		12 859 065,05	1 798 133,97	582 813,05	9 704 593,78	—	12 085 540,80	93,98

Rozdział II. Zadania zrealizowane przez Ośrodek w 2020 roku

4. System pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania, w tym pracą socjalną) **509 rodzin**, w których żyło **1255 osób**, przy czym z pomocy finansowej i rzeczowej skorzystało **230 rodzin**, w których żyło **443 osób**. Gminę Wisła, według stanu na dzień 31 grudnia 2020r., zamieszkiwało **10 802 osoby**. Tym samym należy stwierdzić, iż **11,69%** ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą (a 4,10% ogółu mieszkańców w przypadku rodzin korzystających tylko ze wsparcia finansowego i rzeczowego).

Beneficjentami pomocy społecznej były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

tabela 11 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2020

rok	2018	2019	2020
liczba rodzin	824	679	509
liczba osób w rodzinach	2817	2029	1256
w tym:			
liczba rodzin/osób (same świadczenia)	224 / 462	227 / 470	230 / 443

W 2020r., w ramach systemu pomocy społecznej, wydano **760 decyzji administracyjnych**, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej, na wniosek samej osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby, za jej zgodą, w tym:

- 189 decyzji przyznających zasiłki okresowe,
- 68 decyzji przyznających prawo do zasiłku stałego,
- 108 decyzji przyznających świadczenie z pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych,
- 338 decyzji przyznających zasiłki celowe w tym specjalne zasiłki celowe,
- 3 decyzje przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 34 decyzji dotyczących skierowań i ustalenia prawa do odpłatności za pobytu w domu pomocy społecznej,
- 13 umów o ustaleniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 3 decyzje przyznająca prawo do schronienia,
- 17 decyzji w sprawie uczestnictwa w Klubie Senior+

Spośród 10 wydanych decyzji odmownych, w dwóch przypadkach wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku, jedną decyzję utrzymano w mocy, jedną uchylono i umorzono postępowanie w pierwszej instancji.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w 2020 r. były: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo. Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **701 zł**,
- dla osoby w rodzinie – **528 zł**,
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego – **308 zł**.

4.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle w 2020r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy oraz specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd.

W ramach realizacji zadań zawartych w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej, przyznano prawo do następujących świadczeń:

4.1.1. zasilki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem obowiązkowym, przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym jednocześnie kryterium dochodowe. Jego maksymalna wysokość wynosi **645 zł**.

W 2020 roku Ośrodek przyznał i wypłacił świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego **44 osobom**, na łączną kwotę **217 310,30zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła **100%**.

4.1.2. zasilki okresowe

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

W roku ubiegłym świadczeniami w postaci zasiłków okresowych objętych było **90 rodzin**, w których żyło **207 osób**. Wydatkowano kwotę ogółem **119 904,53zł**, z czego dotacja z budżetu państwa stanowiła **100%**.

4.1.3. zasilki celowe i specjalne zasilki celowe

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby i rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium dochodowe.

Pomoc w formie zasiłków celowych (w tym specjalnych zasiłków celowych) była przyznawana w 2020r. głównie z przeznaczeniem na zakup leków, odzieży, opału, żywności, opłaty za media, udzielenie schronienia oraz posiłki poza programem *Posiłek w szkole i w domu*.

W 2020 roku tą formą pomocy objęto **24 rodziny**, wydatkowano kwotę **16 252,90 zł**, w tym na specjalne zasilki celowe kwotę **2 598,00zł**.

tabela 12. Zasilki stałe, okresowe i celowe w latach 2018 – 2020

rok	2018		2019		2020	
	L.św	kwota	L.św	kwota	L.św	kwota
Zasiłek stały	363	189 480,82	342	187 378,22	412	217 310,30
Zasiłek okresowy	406	102 712,16	407	112 239,83	431	119 904,53
Zasiłek celowy	59 rodzin	25 447,52	35 rodzin	25 845,08	24 rodziny	16 252,90

4.1.4. wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się zgodnie i wysokości ustalonej przez sąd. W 2020 roku Ośrodek wypłacił 1 osobie 12 świadczeń na kwotę ogólną **4 200,00 zł**.

4.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zalicza się m.in.:

- pracę socjalną,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- kierowanie do domów pomocy społecznej oraz opłacanie zastępczo kosztów pobytu,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle realizował:

4.2.1. Praca socjalna

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, liczba pracowników socjalnych winna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, „w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

W 2020 r. wskaźnik ten był realizowany na minimalnym poziomie, gdyż Ośrodek zatrudniał 6 pracowników socjalnych (liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2020 r.: 10 802 osoby), w tym delegowano 1 pracownika zatrudnionego w wymiarze ½ etatu do realizacji zadań w ramach Klubu Senior+ współfinansowanego ze środków Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020.

Jednym z podstawowych zadań pracownika socjalnego jest wykonywanie pracy socjalnej, która stanowi obligatoryjne zadanie gminy (art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej). Praca socjalna jest metodyczną działalnością ułatwiającą jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Było to zadanie szczególnie trudne teraz, gdy na barki pracowników socjalnych – tak jak wielu innych funkcjonariuszy – spadły dodatkowe zadania związane ze wsparciem potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem w pandemii. Codzienne zadania zdominowała epidemia i pracownicy musieli stanąć na wyżynach swoich możliwości, by wesprzeć tych, którzy tego potrzebują.

W 2020 roku wsparciem i pomocą w postaci pracy socjalnej, zostało objętych **315 rodzin**, w których żyło **628 osób**. Pracę z ww. rodzinami prowadziło **5 pracowników socjalnych**, na podstawie zgłoszeń do tej formy wsparcia przez pracowników innych instytucji lub zgłoszeń samych osób/rodzin. Praca socjalna miała na celu wzmocnienie osoby/rodziny w poradzeniu sobie z trudną sytuacją osobistą, poprzez wsparcie w uruchomieniu jej indywidualnych możliwości i zasobów. Ponadto praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego. Najczęstszymi obszarami, nad którymi pracownicy socjalni pracowali z rodzinami były: przemoc domowa, alkoholizm, wyuczona bezradność oraz niewydolność wychowawcza.

4.2.2. Specjalistyczne poradnictwo

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było w ramach Zespołu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Pomocy Rodzinie oraz Klubu Integracji Społecznej, który funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka.

Do zadań Zespołu należy:

1. udzielanie terapeutycznej pomocy psychologicznej, w tym także w szkołach, przedszkolach oraz w miejscach zamieszkania osób z ograniczoną możliwością poruszania się,
2. praca z osobami i rodzinami zaburzonymi i patologicznymi (profilaktyka, diagnostyka, terapia),
3. praca socjalna w zakresie zapobiegania powstaniu problemów społecznych, wspierania i pomocy rodzinom dotkniętym tymi problemami,
4. działania i określenie specjalności obejmują zakresy czynności pracowników,

5. praca z osobami zakwalifikowanymi do zajęć w Klubie Integracji Społecznej, która polega min.: na diagnozowaniu sytuacji społecznej i zawodowej oraz potrzeb uczestników, realizowaniu zaplanowanych zajęć, prowadzeniu dokumentacji pracy z uczestnikami.

W ramach zespołu zatrudnionych jest dwóch psychologów. W roku ubiegłym z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez psychologów skorzystały ogółem **180 rodzin**, w których żyło **612 osób**.

4.2.3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W roku 2020 usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez opiekunki środowiskowe, objętych było – w różnym okresie i wymiarze – **70 osób**. Udzielono **7 422 świadczeń (godzin usług)**, a wydatki Gminy z tego tytułu wyniosły **320 011,00zł**. Należy zaznaczyć, iż w dalszym ciągu obserwuje się wzrost w zakresie liczby osób objętych tą formą pomocy, liczby godzin świadczonych usług oraz kosztów realizowanego zadania.

Koszt ogólny jednej godziny usług opiekuńczych w 2020 roku wynosił 15,00 zł. Odpłatność z tytułu świadczenia tej formy pomocy ponosiło **69 osób**, **1 osoba** uprawniona była do nieodpłatnej pomocy z uwagi na swój dochód poniżej kryterium dochodowego.

W 2020 roku nie realizowano specjalistycznych usług opiekuńczych, ani specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4.2.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej

W sytuacji, kiedy usługi opiekuńcze są niewystarczające, to osobę można skierować do domu pomocy społecznej, o profilu odpowiednim do wieku, stanu zdrowia, rodzaju choroby lub zaburzeń osoby. W 2020 roku w domach pomocy społecznej przebywało **14 osób**, w tym:

- 9 osób w Domu Pomocy Społecznej w Dziegielowie,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Fundacji Sadyba w Bystrej,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej Pogodna Jesień w Cieszynie,
- 2 osoby w Domu Pomocy Społecznej Konwent Bonifratrów w Cieszynie,
- 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej Feniks w Skoczowie.

a wydatki w tym zakresie wyniosły **291 333,39 zł**. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, w zależności od typu domu pomocy społecznej, kształtował się w granicach 3 491,00 zł – 4 794,00 zł. Koszt odpłatności dla Gminy Wisła, za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, stanowi różnicę pomiędzy średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca (ok. 2 630,00 zł miesięcznie – średnio za osobę).

Odpłatność osób zobowiązanych za pobyt członków rodziny w DPS, w 2020 roku wyniósł **52 105,69 zł**.

Należy podkreślić, iż w 2020 r. nastąpił wzrost średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w granicach 200 zł – 430 zł, miesięcznie. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera tabela nr 13.

tabela 13. Liczba osób z terenu gminy Wisła przebywających w domach pomocy społecznej latach 2018-2020

rok	liczba skierowanych i umieszczonych w DPS	kwota odpłatności ponoszona przez gminę
2018	17	333 587,59 zł
2019	17	381 537,16 zł
2020	14	291 333,39 zł

4.2.5. Kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych

W roku 2020 nie kierowano osób do Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. W grudniu 2020 przeznaczono lokal na mieszkanie chronione – treningowe, dla osób które potrzebują nauki i pomocy w utrwalaniu samodzielności i samoobsługi oraz pełnienia ról społecznych w integracji ze społeczeństwem, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie nie zostało w roku 2020 zamieszkałe. Wydatki w kwocie **2 549,94 zł** zostały poniesione w związku z zakupem mebli i wyposażenia.

4.2.6. Opłacanie składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały.

W roku 2020 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za świadczeniobiorców zasiłku stałego - **342 świadczenia**, na kwotę **17 165,62zł**. Środki na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa i zabezpieczały rytmiczną opłatę składek.

4.2.7. Inne świadczenia niepieniężne

- **sprawienie pogrzebu**

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle jest zobowiązany do sprawienia pogrzebu osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie naszej gminy, nie posiadającym osób zobowiązanych do ich pochowania, lub gdy osoby zobowiązane nie mają możliwości do ich pochowania.

W 2020 r. nie sprawiono pogrzebu.

- **ponoszenie odpłatności za pobyt w schronisku dla bezdomnych**

Schronisko dla bezdomnych jest całodobową placówką oferującą schronienie osobom nie posiadającym własnego miejsca zamieszkania, mającym status osoby bezdomnej. Warunkiem skierowania takiej osoby do schroniska jest deklaracja osoby bezdomnej do podjęcia stałej współpracy, poprzez zawarcie porozumienia lub kontraktu socjalnego, na rzecz wyjścia z bezdomności i unormowania swojej sytuacji osobistej i finansowej.

W 2020r. skierowano ogólnie **3 osoby bezdomne** (dla której nasza gmina była ostatnim miejscem zameldowania) do schroniska prowadzonego przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach – 2 osoby i 1 osobę umieszczono w schronisku w Ustroniu, prowadzonym przez Fundację Dobrego Pasterza. Koszt za schronienie w roku 2020 wyniósł **8 914,87zł (za dwie osoby - 1 osoba umieszczona w grudniu 2020 – koszt poniesiono w styczniu 2021r)**.

5. System świadczeń dla rodzin

5.1. Świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j.: Dz. U. z 2020, poz. 111) oraz ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j.: Dz. U z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.), w roku 2020 wypłacono kwotę **2 691 297,86 zł** oraz opłacono składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna w kwocie **183 916,00 zł**.

Ze świadczenia rodzicielskiego, które od 2016 roku wpisało się w katalog oferowanych świadczeń, w roku 202 skorzystało **39 rodzin** i wypłacone zostały **271 świadczenia** na kwotę **251 496,00 zł**.

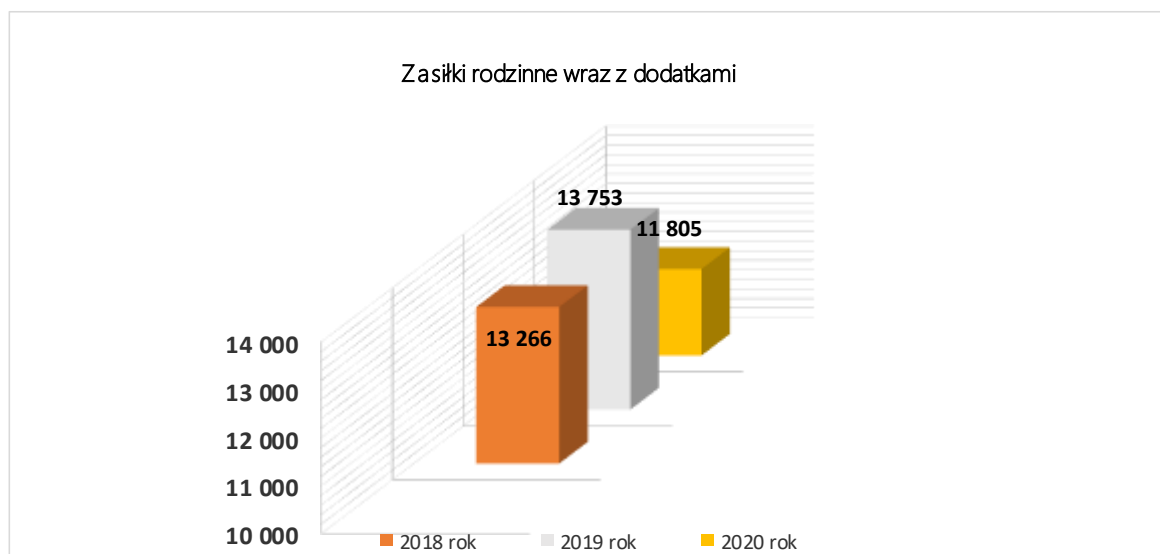
Łącznie ze świadczeń rodzinnych skorzystały w 2020 roku **343 rodziny, wydanych zostało 569 decyzji**. Jeśli nie zostanie podniesiony próg dochodowy uprawniający do świadczeń rodzinnych, niższy poziom liczby świadczeniobiorców może się utrzymać również w latach następnych.

Poniższa tabela (nr 14) przedstawia szczegółowo opisywane tendencje w zakresie świadczeń rodzinnych, na przestrzeni lat 2018 – 2020.

tabela 14. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2018 – 2020

zasiłki rodzinne i dodatki	2018		2019		2020	
	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)
1. zasiłki rodzinne	7 508	831 153,87	7 489	830 193,18	5 844	658 009,75
2. dodatki do zasiłków – z tytułu:	2 866	417 733,62	3 280	468 707,57	2 855	377 920,11
urodzenia dziecka	30	28 167,24	37	34 911,72	22	21 252,35
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	414	162 437,59	462	177 016,75	326	123 903,49
samotnego wychowywania dziecka	190	31 036,19	183	29 614,77	172	26 170,33
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	277	29 250,00	346	36 069,28	351	36 238,91
rozpoczęcia roku szkolnego	396	37 201,96	414	37 955,84	346	32 697,94
podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	542	36 450,55	669	44 379,76	584	39 249,09
wychowywania w rodzinie wielodzietnej	1 017	93 190,09	1 169	108 759,45	1 054	98 408,00
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	87	87 000,00	86	86 000,00	66	66 000,00
4. świadczenia rodzicielskie	266	245 237,49	255	233 316,80	271	251 496,00
5. zasiłki pielęgnacyjne	2 203	348 119,00	2 228	422 011,00	2 220	479 070,00
6. świadczenia pielęgnacyjne	239	352 716,76	283	444 816,00	456	801 742,00
7. zasiłek dla opiekuna	32	17 040,00	24	14 880,00	17	10 540,00
8. spec. zasiłek opiekuńczy	65	34 647,00	100	61 760,00	76	46 520,00
razem (w.1-w.7)	13 266	2 333 647,74	13 745	2 561 684,55	11 805	2 691 297,86

wykres 1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, liczba świadczeń w latach 2018-2020.

wykras 2. Jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe” w latach 2018 – 2020

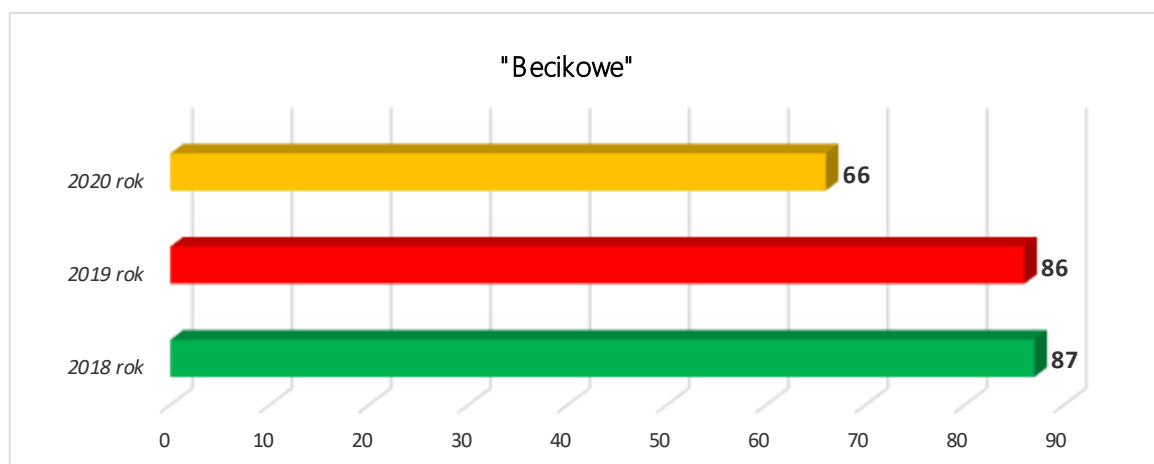

tabela 15. Dane statystyczne za 2020 r.

l.p.	Wyszczególnienie	miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	417	410	434	402	405	416	419	420	416	412	304	344
2	liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	233	235	236	232	230	235	237	243	243	243	113	162
2.1.	w tym na 1 dziecko	58	58	59	57	57	57	59	62	68	65	26	43
2.2	W tym na 2 dzieci	111	114	115	114	114	117	117	120	112	114	54	73
2.3	w tym na 3 dzieci	47	46	44	43	41	42	42	41	43	44	24	35
2.4	w tym na 4 i więcej dzieci	17	17	18	18	18	19	19	20	20	20	9	11

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych, zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

tabela 16. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2020 roku.

l.p.	rodzaj świadczenia	liczba świadczeń	wydatki zł
1	składki na ubezpieczenie zdrowotne za os. otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	151	22 293
2	składki na ubezpieczenie społeczne za os. otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	313	150 821
3	składki na ubezpieczenie zdrowotne za os. otrzymujące zasiłek dla opiekuna	5	256
4	składki na ubezpieczenie społeczne za os. otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	51	8 537
5	składki na ubezpieczenie zdrowotne za os. otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	36	2 009
razem		556	183 916 zł

W 2020 roku Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na kwotę **24 426,00 zł** i nienależnie pobrany zasiłek dla opiekuna w wys. **260,00 zł**.

5.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) w roku 2020 wypłacono **442 świadczenia** z funduszu alimentacyjnego na kwotę **192 437,57zł**.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do lat poprzednich: 2018-2019, zaobserwować można wyrównany poziom liczby rodzin, niewielki spadek w liczbie wypłaconych świadczeń, a co za tym idzie również proporcjonalnie spadek wydatków przeznaczonych na ten cel. Zależność przedstawia tabela nr 17.

tabela 17. Liczba wypłaconych świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2018-2020

rok	liczba rodzin	liczba świadczeń	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
2018	34	489	211 800,00
2019	33	530	230 200,00
2020	26	442	192 437,57

tabela 18. Ilość wydanych decyzji administracyjnych z funduszu alimentacyjnego w roku 2020

l.p.	wyszczególnienie	liczba
1	ogólna liczba decyzji administracyjnych w sprawach funduszu alimentacyjnego	35
1.1	decyzje przyznające	29
1.2	decyzje odmowne	4
1.3	decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnych	2
1.4	decyzje o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia	0
1.5	decyzja w sprawie rozłożenie zaległości alimentacyjnych na raty	0
2	liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	1

W 2020 roku Ośrodek prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych zameldowanych na terenie gm. Wisła, jak i poza jej granicami. Ogólne zadłużenie **31 dłużników** z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Gmina Wisła jest organem właściwym wierzyciela lub organem właściwym dłużnika), a także wypłacanej zaliczki alimentacyjnej wyniosło **3 573 199,39 zł** z czego Skarbowi Państwa przypada kwota **2 506 126,38 zł**, w tym odsetki 968 876,01zł.

W wyniku skutecznej egzekucji (z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych) została zwrócona kwota w wysokości **82 475,44 zł**, odsetki wyniosły **41 914,49 zł**, z czego zwrotu do Skarbu Państwa przypadła kwota **65 360,33 zł**.

5.3. Świadczenia wychowawcze (program Rodzina 500 plus)

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku rodziny zamieszkujące teren naszej gminy, złożyły w siedzibie Ośrodka **158 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach programu *Rodzina 500 plus.*, z czego **32 wnioski** osobiście w wersji papierowej, **116 wniosków** przesłano drogą elektroniczną, a **10 wniosków** wpłynęło za pośrednictwem innych gmin.

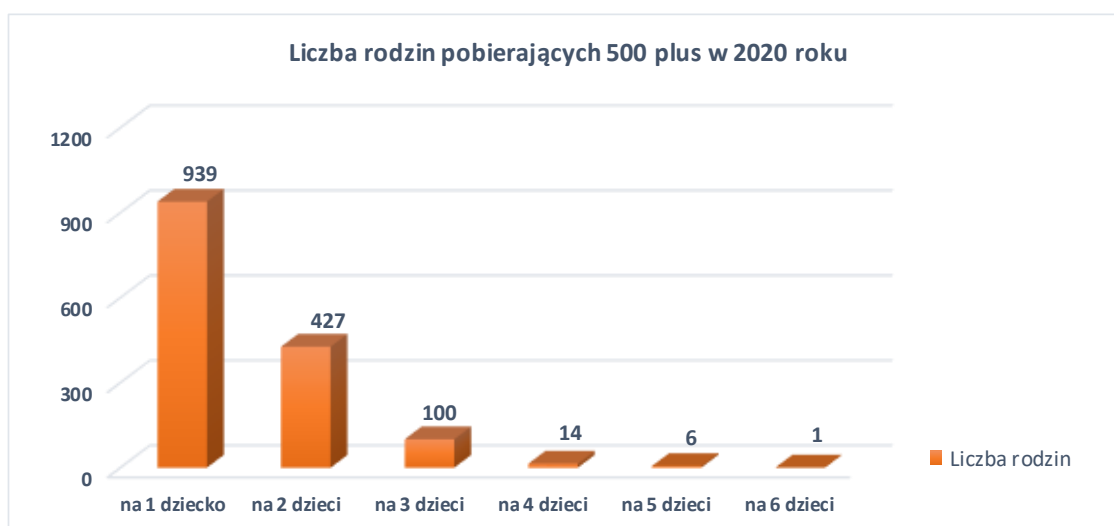
W sumie w ramach programu *Rodzina 500 plus* tut. Ośrodek wypłacił **21 998** świadczeń na kwotę **10 923 204,49 zł**.

tabela 19. Świadczenie wychowawcze w 2020 roku

Lp.	świadczenia wychowawcze – program Rodzina 500 plus	rok 2020
1.	liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym:	158
1.1	złożonych w formie papierowej	32
1.2	złożonych w formie elektronicznej	116
1.3	wnioski przekazane z innych ośrodków	10
1.4	wnioski przekazane w ramach koordynacji	6
2	liczba rodzin	1158
3	liczba dzieci w rodzinach	1954
4.	liczba wypłaconych świadczeń	21 998
5.	liczba odmowy wszczęcia postępowania	36

Świadczenia z Programu *Rodzina 500 plus* w 2020 roku przyznawane były na okres zasiłkowy trwający od 1 lipca 2019 roku do 31 maja 2021 roku, z tym że wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres będą przyjmowane od dnia 1 kwietnia 2021 roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lutego 2021 roku.

wykres 3. Liczba rodzin pobierających świadczenia z Programu Rodzina 500 plus w 2020 roku

5.4. Karta Dużej Rodziny

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o *Karcie Dużej Rodziny* określa zasady realizacji ogólnopolskiego programu zniżek dla rodzin z minimum trójką dzieci, pn. „Karta Dużej Rodziny”. Służy on ułatwieniu rodzinom wielodzietnym dostępu do instytucji kultury, aktywnego wypoczynku oraz obniżenia codziennych kosztów funkcjonowania.

Do korzystania z programu uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej, przez którą należy rozumieć rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mieli lub mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- do ukończenia 18. roku życia,
- do ukończenia 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2020 przyjęto do realizacji **67 wniosków**, liczba przyznanych kart wyniosła **258 karty** (153 tradycyjne, 105 elektroniczne). Wydatki poniesione na realizację ustawy przez Ośrodek kształtowały się na poziomie **487,19 zł**.

5.5. Świadczenie „Dobry start”

Celem programu „Dobry Start”, wprowadzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061) jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i uczniów, niezależnie od kapitału społecznego, materialnego (dochodu rodziny) i kulturowego rodziny, do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia,
- przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się, legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Program „Dobry Start” ma charakter powszechny i objął w 2020r. uczniów rozpoczynających rok szkolny 2020/2021. Wysokość świadczenia „Dobry start” wyniosła **300,00zł** jednorazowo dla każdego ucznia rozpoczynającego rok szkolny, a rodziny otrzymały ww. wsparcie bez względu na dochód.

W 2020 roku w ramach Programu złożono **820 wniosków**, z czego za pomocą systemu teleinformatycznego złożono **636 wniosków**, a **184 wnioski** złożono osobiście w formie papierowej. Wydatkowano kwotę **335 350,00zł**.

5.6. Świadczenie „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 473) wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wysokość jednego świadczenia wynosi 4 000 zł, w 2020 roku nie realizowano świadczenia.

tabela 20. Liczba wypłaconych świadczeń w latach 2018-2020

rok	2018		2019		2020	
	l.św	kwota	l.św	kwota	l.św	kwota
Program 500+	13 157	6 564 552,17	17 270	8 599 942,72	21 998	10 923 204,49
KDR	120	285,55	314	967,34	258	487,19
Dobry Start 300+	1217	364 950,00	1 189	356 550,00	1 185	335 350,00
„Za życiem”	2	8 000,00	3	12 000,00	0	0,00

5.7 Opłacanie składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

W roku 2020 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za świadczeniobiorców świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna, specjalnego zasiłku dla opiekuna - **192 świadczenia**, na kwotę **24 558,00zł**. Środki na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa i zabezpieczały rytmiczną opłatę składek.

6. Realizacja programów

6.1. Pomoc udzielana w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu”

W 2020r. Gmina Wisła realizowała ustanowiony Uchwałą nr 140 z dnia 19 października 2018 r. wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, który zakłada finansowe wsparcie gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej. Stanowił on kontynuację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł **133 086,20 zł**, z czego środki własne Gminy, stanowiły kwotę **55 086,20 zł**, a dotacja z budżetu państwa **78 000,00 zł**.

W ramach programu objęto pomocą **301 osób** łącznie, środki wydatkowano dla:

- 81 dzieci (42 rodziny) pomoc w formie gorącego posiłku na kwotę **34 886,20 zł**,
- 126 osób (124 rodziny) pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności na kwotę **98 200 zł**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu poprzez zapewnienie dożywiania dzieci w przedszkolach i szkołach realizujących obowiązek szkolny na terenie gminy oraz szkołach na terenie innych gmin, a także przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności i pomocy rzeczowej w formie artykułów żywnościowych.

6.2. Prowadzenie Klubu Senior+ w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015 – 2020, Program Wspieraj Seniora oraz grupa samopomocowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle odpowiadał za funkcjonowanie **Klubu Senior+**, dysponującego 15 miejscami. Działalność ww. Klubu jest współfinansowana ze środków budżetu Gminy Wisła oraz środków budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015 – 2020. Rok 2020 był pierwszym rokiem funkcjonowania Klubu na terenie naszej gminy.

W zajęciach organizowanych w ramach Klubu Senior+ uczestniczyło w różnym okresie, w ciągu ubiegłego roku, ogółem **15 seniorów**. Mieli oni możliwość skorzystania z bogatej oferty zajęć warsztatowych, tj.: warsztaty terapii zajęciowej, rękodzieła, rehabilitacyjno-ruchowe, kulinarne, kulturalno-oświatowe, komputerowe, społeczne oraz z zakresu zdrowego stylu życia, a także wycieczek do Pszczyny (Skansen Zagroda Wsi Pszczyńskiej) i ogrodów Kapias, przejażdżka wiślańską ciuchcią do Wisły Malinki i Czarne oraz wyjść o charakterze kulturalno-rekreacyjnym.

Ogólny koszt zadania wyniósł **60 980,00 zł**, w tym środki w ramach dotacji z budżetu państwa – **21 000,00zł**. Szczegółowy raport na temat realizacji zawiera Sprawozdanie z działalności Klubu Senior+ za rok 2020.

W okresie od 20 października 2020 r. – do 31 grudnia 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle realizował **Program „Wspieraj Seniora”**, w związku z nowymi ograniczeniami związanymi z COVID-19, które dotyczyły także seniorów. Program zakładał pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na bezpieczeństwo.

Zasady działania:

- Osoba starsza (70 lat i więcej), która zdecyduje się pozostać w domu dzwoni na ogólnopolską infolinię, uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów 22 505 11 11.
- Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do MOPS przez system Centralnej Aplikacji Statystycznej.
- Pracownik MOPS kontaktuje się telefonicznie z seniorem, weryfikuje zgłoszenie i ustala usługę wsparcia, zgodnie ze wskazanym w katalogu zakresem: artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, wyrzucenie śmieci, wprowadzenie psa.
- Koszty zakupów pokrywa senior.

Z Programu mogły skorzystać osoby starsze po 70 roku życia. W szczególnych przypadkach pomoc mogła być udzielona osobie przed 70 r.ż. Szczególne sytuacje oznaczały brak możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej seniora. Ocena stanu sytuacji i udzielenie wsparcia osobie potrzebującej należała do decyzji pracowników MOPS. Udzielenie pomocy w ramach Programu nie zależało od kryterium dochodowego ani nie było przyznawane na drodze administracyjnej.

Do udziału w realizacji programu zgłosiło się **2** wolontariuszy, do wsparcia zgłosiło się **36** seniorów, koszt realizacji programu: **5 251,14 zł** w tym dotacja: **4 200,91 zł**.

Od roku 2010 działa przy MOPS w Wiśle **nieformalna grupa wsparcia dla osób niepełnosprawnych**. Grupa powstała na kanwie projektów realizowanych we wcześniejszych latach przez Ośrodek. Formuła „grupy wsparcia osób niepełnosprawnych” to coraz bardziej zyskujący na popularności obszar profilaktyki zdrowia psychicznego. Grupa skupia się wokół wspólnego problemu uczestników. Teoretycznie ten rodzaj pomocy powinien być realizowany na poziomie rodziny. Praktyka pokazuje, że często jest to niewystarczające.

Grupa na co dzień działa w liczbie 15 osób, spotykają się regularnie – raz w tygodniu, a spotkania moderuje terapeuta zajęciowy. W roku 2020 koszty związane z realizacją tego zadania wyniosły: **2 486,49 zł**.

6.3. Realizacja zadań ujętych w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Wisła w 2020 r.

W dniu 5 listopada 2020 roku Rada Miasta Wisła, Uchwałą nr XXIII/327/2020, przyjęła do realizacji Program Wspierania Rodziny w Gminie Wisła na lata 2021 – 2023.

Celem głównym programu jest - Stworzenie zintegrowanego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz działań prewencyjnych w tym zakresie. Osiągnięcie tak wyznaczonego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów oraz zadań wg poniższych danych:

1. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz promowanie jej prawidłowego modelu.
2. Wspieranie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.
3. Zaspakajanie potrzeb zdrowotnych rodziny oraz zapewnienie jej bezpieczeństwa publicznego.
4. Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
5. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych.

Powyższe cele były już realizowane w 2020r. poprzez m.in. udzielanie specjalistycznego poradnictwa i konsultacji (psychologicznych, socjalnych, prawnych, itp.), w ramach Zespołu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Pomocy Rodzinie, szkolenia kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, spotkania warsztatowe z uczniami gminnych placówek szkolnych, nauczycielami i rodzicami, a także poprzez udzielanie pomocy finansowej i materialnej mieszkańcom gminy.

Ponadto rodziny z terenu gminy Wisła mogły liczyć na wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa i terapii, opisane na stronie 17 niniejszego sprawozdania.

W 2020 roku Gmina Wisła, w związku z realizacją powyższego zadania, współfinansowała pobyt 3 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, ponosząc wydatki na poziomie **14 520,06 zł**. W roku ubiegłym, w porównaniu do 2018 roku, koszty znacząco wzrosły, co wynika z okresu czasu pobytu małoletnich w pieczy. Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

tabela 21. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2018-2020.

Rok	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	4	4	3
Kwota wydatków	12.759,68zł	12.698,56zł	14.520,06zł

Wsparcie asystenta rodziny

Osoba zatrudniona na stanowisku asystenta posiada stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent nie łączył swych zadań z wykonywaniem pracy socjalnej czy prowadzeniem postępowań w ramach świadczeń rodzinnych czy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Asystent w roku objętym sprawozdaniem pracował w różnym okresie z **15 rodzinami**, które wychowywały **23 małoletnich dzieci**, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny, wraz z liczbą dzieci w tych rodzinach

tabela 22. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny na przestrzeni 2020 r.

asystent	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach
asystent	15	23

tabela 23. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny na przestrzeni 1018-2020 r.

rok	2018	2019	2020
Praca asystenta rodziny – liczba rodzin	13	17	15

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- bardzo niskie i niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego – w tym kwestia nauczania w systemie zdalnym,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć jednego z małżonków,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- trudności finansowe rodzin

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia ww. rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, kuratorem, dzielnicowym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- prowadzeniu działań zaradczych w sytuacjach kryzysowych,
- reprezentowaniu interesów rodziny w instytucjach publicznych, placówkach,
- przeprowadzaniu zajęć profilaktycznych, edukacyjnych.

Praca z rodzinami prowadzona była przez asystenta rodzin i pracowników socjalnych w oparciu o *Procedury postępowania pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny w sytuacji pandemii*, wprowadzone w życie Zarządzeniem nr 3/2020 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle z dnia 1 lipca 2020 r.

W 2020 roku asystent zakończył pracę z **3 rodzinami** (2 – ze względu na osiągnięte cele, 1 rodzina – zmiana miejsca zamieszkania).

6.4. Realizacja zadań ujętych w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Wisła na lata 2016 - 2025

Uchwałą nr XXIII/302/2016 Rady Miasta Wisła z dnia 27 października 2016 r. został przyjęty do realizacji Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Wisła na lata 2016-2025.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Wisła oraz ograniczenie skutków stosowania przemocy domowej.

Działając w oparciu o wytyczne ww. Programu oraz zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2020 roku odbyły się **2 posiedzenia** Zespołu Interdyscyplinarnego, w trakcie których poruszano sprawy o charakterze organizacyjno-strategicznym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie naszej gminy, zasady i tryb pracy Zespołu, a także omawiano sytuację rodzin borykających się z problemem przemocy domowej.

W 2020 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego w Wiśle wpłynęło **23 formularzy Niebieskie Karty**, powołano 20 grup roboczych - liczba posiedzeń grup roboczych – **80**.

Zadanie związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w 2020 r. było finansowane w całości ze środków budżetu Gminy Wisła. Wydatkowano na ten cel kwotę łącznie **2 731,09 zł**.

tabela 24. Liczba osób w ramach pozostałych programów na przestrzeni 2018-2020 r

rok	2018	2019	2020
Zespół interdyscyplinarny – ilość NK	16	24	23

6.5. Realizacja zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok oraz Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok

W ramach przeciwdziałania uzależnieniom, zgodnie z Uchwałą nr XIII/196/2020 Rady Miasta Wisła z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok* oraz Uchwałą nr XIII/197/2019 Rady Miasta Wisła z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok*, wykorzystano kwotę ogółem 77 211,31 zł (z czego na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 77 031,77 zł, a na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii – 179,60 zł).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiadał za koordynację pracy Zespołu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Rodziny. Na realizację zadań przekazana została do Ośrodka, w ramach planu finansowego, kwota 88 496,07 zł, z czego wydatkowano **77 211,31 zł** (87,25%), finansując m.in. następujące zadania:

- zatrudnienia psychologów pracujących w ramach Zespołu,
- koszty zakupu testów na wykrywanie narkotyków w organizmie.

Szczegółowy opis pracy psychologów znajduje się na stronie 17 niniejszego sprawozdania.

Rozdział III. Inne zadania realizowane przez Ośrodek w 2020 roku

7. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym czyli stypendia i zasiłki szkolne są udzielane uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji ucznia.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym przysługują uczniom, którzy wraz z rodziną mieszkają na terenie gminy Wisła. Rodziną w przypadku stypendiów i zasiłków szkolnych są osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

W ramach realizacji ww. zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327 z późn. zm.) wypłacano w 2020 roku stypendium szkolne dla 24 uczniów, na kwotę **20 407,45zł** – z tego środki własne 4 081,49zł, a dotacja 16 325,96zł.

W 2020r. wydano 29 decyzji administracyjnych, w tym:

- 19 decyzji przyznających stypendia szkolne
- 2 decyzje odmawiające przyznania stypendium szkolnego
- 8 decyzji wstrzymujących stypendium szkolne

W stosunku do lat poprzednich: 2018-2019 zauważyć można zdecydowaną tendencję spadkową, wynikającą z dochodów przekraczających kryterium uprawniające do świadczenia. Relacje przedstawia tabela nr 25.

tabela 25 realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym w latach 2018 - 2020

rok	liczba uczniów	kwota
2018	46	33 553,05 zł
2019	41	27 760,68 zł
2020	24	20 407,45 zł

8. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie *ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych*. Jest to świadczenie pieniężne wypłacane przez gminę dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Poza posiadaniem jednego z wyżej wymienionych tytułów, aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, należy posiadać odpowiedni dochód. Dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może być większy niż:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;

Średni dochód na miesiąc, na osobę w rodzinie, oblicza się dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez 3 (liczba miesięcy) i przez liczbę osób w gospodarstwie domowym. Dochód stanowią wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby - 35 m²
- dla 2 osób - 40 m²
- dla 3 osób - 45 m²
- dla 4 osób - 55 m²
- dla 5 osób - 65 m²
- dla 6 osób - 70 m²
- na każdą kolejną osobę - o 5 m² więcej.

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6-miesięczne. Wysokość świadczenia stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów.

W roku 2020 z tej formy wsparcia skorzystały 23 rodziny, z czego wypłacono:

- użytkownikom mieszkań tworzących mieszkaniowy zasób gminy – 135 świadczeń na kwotę 52 741,95 zł,
- użytkownikom mieszkań spółdzielczych – 31 świadczeń na kwotę 5 089,83 zł,
- pozostałym użytkownikom lokali – 33 świadczenia na kwotę 12 006,39 zł.

Ogólnie w roku 2020 wypłacono łącznie **199 świadczeń, na kwotę 69 838,17 zł.**

W porównaniu do lat ubiegłych, można zauważyć wzrost liczby świadczeniobiorców i kosztu realizacji zadania, szczegóły przedstawia tabela nr 26.

tabela 26 realizacja dodatków mieszkaniowych i energetycznych w latach 2018 - 2020

Rodzaj dodatku	2018		2019		2020	
Mieszkaniowe	l.św	kwota	l.św	kwota	l.św	kwota
gminne	113	37 852,62	100	36 176,89	135	52 741,95
spółdzielcze	40	6 806,26	32	3 728,56	31	5 089,83
pozostałe	25	4 989,49	48	15 923,61	33	12 006,39
razem	178	49 648,37	180	55 829,06	199	69 838,17
Energetyczne	l.św	kwota	l.św	kwota	l.św	kwota
razem	52	764,20	41	594,20	54	784,99
Ogólnie dodatki	230	50 412,57	221	56 423,26	253	70 623,16

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przyznaje się w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Wysokość świadczenia uzależniona jest od liczby osób w gospodarstwie domowym. W 2020 roku dodatek energetyczny był realizowany podobnie jak w latach ubiegłych (tab. 25).

9. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego współpracował z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Stowarzyszeniem Charytatywnym, w kwestii dystrybuowania żywności. Celem programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej, polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych.

W ramach ww. współpracy objęto pomocą **308 osób**.

W asortymencie rozdanych produktów znalazło się z m.in: ciastka, mleko, makarony, kasze, ryż, olej rzepakowy, tłuszcze, miód, cukier, przetwory z owoców, przetwory z warzyw, konserwy rybne, konserwy mięsne, dania gotowe itp.

10. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Wykonując zadania pomocy społecznej i dyspozycje wynikające z przepisu art. 2 ust 2 ustawy *o pomocy społecznej* ośrodki pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi,

Ośrodek, wypełniając w 2020 r. swoje statutowe zadania, współpracował z wieloma instytucjami i organizacjami:

- Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Cieszynie – w zakresie przekazywania informacji o niedoborze środków na realizację zadań, z wnioskami o przyznanie dodatkowych środków;
- Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie – w zakresie aktywizacji zawodowej osób biernych zawodowo, dłużników alimentacyjnych;

- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Cieszynie – w zakresie ustalenia stopnia niezdolności do pracy i kompletowania wniosków emerytalnych i rentowych;
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Stowarzyszeniem Charytatywnym, w kwestii dystrybuowania żywności w ramach PO PŻ 2014-2020
- Stowarzyszeniem „Wiosna” – Ośrodek rekomenduje osoby i rodziny do udziału w projekcie „Szlachetna Paczka”, pomaga osobom zainteresowanym w wypełnianiu wniosków,
- Stowarzyszeniem 7 Dolin – w zakresie realizacji projektu dla seniorów;
- Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Charytatywnym, z Kluczy oraz Fundacją Dobrego Pasterza z Ustronia – w zakresie realizacji schronienia osobom bezdomnym;
- Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Być Razem” z Cieszyna w zakresie realizacji schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Chrześcijańską Fundacją *Elim* z Wisły w ramach współpracy w zakresie podejmowanych działań wobec osób uzależnionych od alkoholu;
- Project Hub Sp. z o.o. – w zakresie aplikacji projektów współfinansowanych ze środków UE;
- Dyrektorami i pedagogami szkolnymi z szkół oraz przedszkoli funkcjonujących na terenie gminy Wisła oraz tych działających poza obszarem gminy – min. w zakresie realizacji programu dożywiania, wspierania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, w tym Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, m.in. w zakresie organizacji działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, umieszczania osób w DPS, wsparcia osób niepełnosprawnych przy ustalaniu stopnia niepełnosprawności, pomoc w sporządzaniu wniosków o dofinansowanie na zakup sprzętu;
- Innymi Ośrodkami Pomocy Społecznej – w zakresie realizacji bieżącej pomocy;
- Sądem Rejonowym w Cieszynie – w zakresie współdziałania z kuratorami realizującymi nadzór i dozór w rodzinach;
- Komisariatem Policji w Wiśle;
- Lekarzami, pielęgniarkami oraz szpitalami, w zakresie świadczeń NFZ

11. Pozostałe zadania Ośrodka

Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej

W roku ubiegłym opracowany został bilans potrzeb w zakresie realizacji zadań gminy w obszarze pomocy społecznej – w formie projektu planu finansowego Ośrodka na rok następny oraz sprawozdania z działalności Ośrodka wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej, przedstawionego w kwietniu 2019 roku Radzie Miasta Wisła.

Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle sporządzał raz na kwartał sprawozdania (w tym w formie elektronicznej) z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i przekazywał w terminach wyznaczonych do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Rozdział IV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej – bilans potrzeb, kierunki działań w 2021 roku

Rok 2021 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych dotychczas zadań i prowadzonych działań, wynikających z przepisów prawa oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Jednocześnie Ośrodek skupi się na niesieniu pomocy i wsparcia osobom i rodzinom, dotkniętym skutkami epidemii Covid-19 – ekonomicznymi i społecznymi.

W szczególności poprzez:

- podjęcie działań umożliwiających opracowanie nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w perspektywie 5-cio lub 7-mio letniej, uwzględniającej aktualne kwestie społeczne,
- realizację *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Wisła w latach 2016 – 2025*,
- realizację *Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022*, a w szczególności prowadzenia Punktu Wsparcia Rodzinie,
- realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- podjęcie działań adresowanych do osób starszych, mających na celu ich ochronę w okresie epidemii Covid-19, a także skutkami społecznymi i ekonomicznymi związanymi z epidemią, jak również większą integrację ze społecznością lokalną,
- tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup społecznych, wynikających z rozeznanych potrzeb,
- realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi, przeciwdziałanie narkomanii)
- realizacja zadań w ramach uruchomionego mieszkania chronionego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 i art. 53 ustawy *o pomocy społecznej*,
- rozwój idei Rodzin Wspierających wynikających z ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* oraz *Programu wspierania rodziny w Gminie Wisła na lata 2021 - 2023*
- rozwój idei usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- prowadzenie systematycznej pracy psychologicznej (indywidualnej i grupowej) z beneficjentami systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie oferty w tym zakresie,
- prowadzenie aktywnej integracji, adresowanej do klientów pomocy społecznej, z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
- podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- rozwijanie pomocy w formie profesjonalnie prowadzonej pracy socjalnej, w tym w szczególności prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny oraz prowadzonej pod superwizją,
- zapewnianie dla dzieci i młodzieży gorącego posiłku we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie gminy a także osobom starszym i niepełnosprawnym,
- rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi,
- prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowywanie zatrudnienia do występujących potrzeb, szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry, a także:
 - dalsza profesjonalizacja pracy socjalnej,
 - rozwijanie środowiskowej pracy socjalnej (metody organizowania społeczności lokalnej) związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
 - podnoszenie jakości oferowanych usług społecznych,
 - dostosowywanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi,

- monitorowanie oraz ewaluacja funkcjonowania jednostki oraz realizowanych przez nią celów.
- wdrożenie i realizacja kolejnego obowiązku pracodawcy wobec pracowników tj. Pracowniczych planów kapitałowych będących powszechnym programem systematycznego oszczędzania z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb finansowych po osiągnięciu 60-tego roku życia,
- integrowanie systemu kancelaryjnego z aplikacjami dziedzinowymi obsługującymi poszczególne rodzaje świadczeń realizowanych w ramach zadań powierzonych Ośrodkowi,
- w ramach wykonywania kontroli zarządczej planowany jest przegląd i aktualizacja obowiązującego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśle systemu kancelaryjnego oraz komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wdrożenie nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, w tym nowego wzoru wniosku o przyznanie dodatku i ustalenie dochodu,

Sprawozdanie sporządzone przez Zespół Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle.